

Mateřská škola Brno, Nádvoří 3,
příspěvková organizace,
603 00 Brno

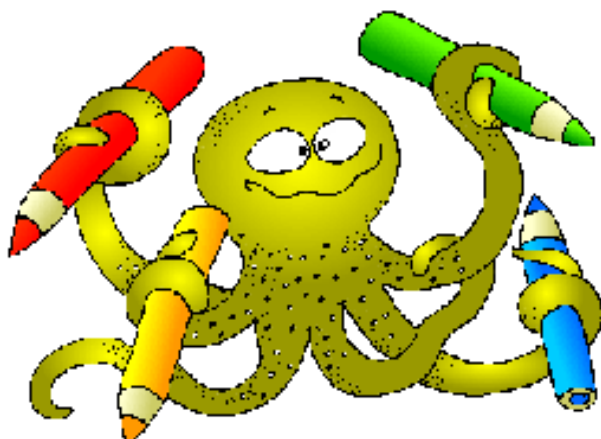
Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

s názvem

„Duhový svět“

Barevná školka

Motto:

Řekni mi a já zapomenu,

ukáž mi a já si zapamatuji,

nech mne to udělat a já pochopím.

staré čínské přísloví

Obsah:

1. Identifikační údaje /str. 3/
  2. Obecná charakteristika školy /str. 4/
  3. Podmínky vzdělávání /str. 5 – 15/
    - věcné podmínky /str. 5/
    - životospráva /str. 6/
    - psychosociální podmínky /str. 7/
    - organizace /str. 8/
    - řízení mateřské školy /str. 9/
    - personální a pedagogické zajištění /str. 10/
    - spoluúčast rodičů/str. 11/
    - podmínky vzdělávání dětí se speciálními potřebami /str. 12,13/
    - podmínky vzdělávání dětí nadaných /str. 13,14/
    - podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let /str. 14,15/
    - podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka /str. 15/
  4. Organizace vzdělávání /str. 16/
  5. Charakteristika vzdělávacího programu /str. 17,18/
    - koncepce, zaměření MŠ, cíle, formy a metody vzdělávací práce
-

6. Vzdělávací obsah / druhá část - str. 1- 10/
7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika /str.11,12/

Přílohy:

- Návrhy dílčích tematických celků pro realizaci
- Tematické celky
- Očekávané výstupy dle RVP

Představení školy a charakteristika programu

1/ Identifikační údaje:

<i>Název školy:</i>	Mateřská škola Brno, Nádvořní 3, příspěvková organizace
<i>Sídlo školy:</i>	Nádvořní 3, Brno 603 00
<i>Zřizovatel:</i>	Statutární město Brno, MČ Brno – střed, Dominikánská 2/264, 601 69 Brno, IČ: 445 992 785
<i>Ředitelka školy:</i>	Jana Staňková
<i>Identifikační číslo organizace:</i>	643 28 368
<i>Právní forma:</i>	příspěvková organizace
<i>Spojení:</i>	Tel.: +420 543 213 309, Mob.: +420 731 610 266 Email: http://www.msnadvorni.cz/ Web: skolkanadvorni@seznam.cz
<i>Kapacita školy:</i>	96 dětí
<i>Počet tříd:</i>	4 třídy, věkově heterogenní s celodenním provozem
<i>Platnost dokumentu:</i>	3 roky
<i>Číslo jednací:</i>	.....
<i>Provozní doba:</i>	6,30 hod - 16,30 hod

2/ Obecná charakteristika školy

Naše mateřská škola je v městské části Staré Brno. Budova je umístěna do vnitrobloku, takže i když v těsné blízkosti je frekventovaná silnice (vnitřní okruh Brnem), je v relativním klidu.

Možnost vycházek je dobrá (několik parků s novými dětskými prolézačkami a zařízením pro hry, poměrně blízko park na Špilberku a Petrově, možnost delších vycházek kolem řeky pod Červeným kopcem, dostupnost kulturních zařízení – divadla, koncerty, výstavy).

Mateřská škola byla postavena jako moderní účelové zařízení v roce 1961. V té době byla jednou z nejmodernějších v Brně. Byla také fakultní mateřskou školou pro studenty z blízké pedagogické fakulty.

Stala se nositelkou mnoha začínajících projektů. Jako první v Brně a pravděpodobně i v republice začaly učitelky v roce 1968 otužovat děti v sauně na Rivieře, v roce 1970 rodiče iniciovali výstavbu vlastní sauny (byla zrušena v roce 2012 jako již nevyhovující hygienickým předpisům).

V roce 1969 odjela poprvé skupina dětí na školu v přírodě do Vojtěchova a od toho roku patřily školy v přírodě ke každoročním školním aktivitám.

Po roce 2000 přestala budova odpovídat novým hygienickým normám

V červnu 2007 začala celková rekonstrukce. Bylo zcela zrekonstruované zařízení školní kuchyně, hygienická zařízení v jednotlivých třídách, zřízeny úklidové komory v jednotlivých poschodích, vyměněna oken, provedena nová izolace budovy proti vlhkosti, zateplení budovy a nová omítka. Postupně obnovujeme nábytek ve třídách, do všech tříd byly zakoupeny nové židličky a stolky, do šaten byly pořízeny nové botníky. Od školního roku 2008/9 byla postupně vyměněna lehátka za nová.

Kapacita mateřské školy je 96 dětí, umístěných ve čtyřech třídách. Všechny třídy jsou zcela zaplněné a věkově heterogenní.

Mš je umístěna uprostřed velké zahrady, která je vybavena dřevěnými hracími prvky a umožňuje množství aktivit pro děti.

Kuchyně má kapacitu 500 jídel denně a připravuje se zde strava pro dalších šest mateřských škol a několik cizích strávníků.

O děti zde pečují 9 kvalifikovaných pedagogických pracovníků, školnice a dvě provozní pracovníce.

Stálá spolupráce probíhá se základní školou na Křídlovické ulici (vzájemné informace o dětech, besídky, návštěvy s dětmi) a s Domem pokojného stáří (dvakrát ročně vystupujeme pro seniory).

Nabízíme kvalitní a širokou nadstandardní péči o všechny děti naší školy (návštěvy kina a divadel, kurz hry na zobcovou flétnu, plavání, lyžování, sportík, edukativně stimulační skupiny, škola v přírodě, rozloučení se školáky formou zahradní slavnosti, výlet).

Spolupráci s rodiči se snažíme věnovat velkou péči (třídní schůzky, individuální rozhovory, společné posezení u stromečku, oslava Dne matek, zahradní slavnost).

Záměry do budoucna:

Školku máme nyní již výborně vybavenou, co se týká vybavení zahrady, tříd, hraček i pomůcek. Nyní musíme dovybavit zařízení kuchyně, kde jsou třeba nové trouby a nový konvektomat.

3/ Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Všechny vnitřní i venkovní prostory a vybavení MŠ jsou vyhovující – splňují bezpečnostní a hygienické normy v platném znění.

Budova není bezbariérová, má dvě poschodí.

V přízemí budovy jsou umístěny šatny pro jednotlivé třídy, hygienické zařízení, ředitelna, školní kuchyně.

V poschodích jsou zrcadlově umístěny vždy dvě třídy. Každá má vlastní hygienické zařízení a lehárnu, která je využívána i pro hru. Uprostřed je pro obě třídy společná herna. Podlahová plocha i objem vzduchu odpovídá příslušnému předpisu, prostorové uspořádání vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou zdravotně nezávadná, odpovídající počtu i věku dětí a jsou bezpečná.

Materiální vybavení odpovídá průměru. V minulých letech byly městskou částí uvolněny finance na vybavení dvou tříd. Byly zakoupeny molitanové matrace na lehátka a lehárna byla dovybavena závěsným nábytkem na ukládání lůžkovin.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, hygienické zařízení jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiálem a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Výtvary dětí jsou používány k výzdobě prostor školy.

Na zahradu byla zakoupena další dřevěná sestava – koráb a spousta akátových prvků – mj. kyvadlové houpačky, prohazovala i basketbalové koše.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

Záměry do budoucna:

Do budoucna uvažujeme již pouze o interaktivních tabulích na každé poschodí.

Životospřáva

Všichni zaměstnanci MŠ respektují individuální potřeby dětí (potřeba stravování, spánku, aktivity i odpočinku).

Je dodržován pravidelný denní rytmus a řád - je však i flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuálním situacím. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

Pobyt venku - děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, dle možností přenášíme na zahradu i další denní aktivity. Program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší.

Stravování- mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.

Dětem je poskytována plnohodnotná vyvážená strava, dle předpisů a zásad správné výživy. Pestrá strava je vhodně doplňovaná ovocem, zeleninou a prvky zdravé výživy (jáhly, müsli, pohanka, bulgur aj.). Jídelníček je sestavován na jeden týden a je zveřejněn pro rodičovskou veřejnost v MŠ i na webových stránkách školy. V odůvodněných případech je respektováno individuální zohlednění ve stravování (např. alergie).

Ve třídě má dítě své místo u stolu. Děti jsou pedagogickými pracovníky školy vedeny k co největší samostatnosti. Polévku nalévá kuchařka či učitelka, druhé jídlo si děti samy nosí ke svému stolu. Ve všech třídách si děti samy podle potřeby nandávají druhé jídlo na talíře, nejmladším se pomáhá. Utváří se pocit zodpovědnosti za sněžení velikosti porce. Místo po jídle si každý samostatně uklidí.

Je nepřijatelné nutit děti do jídla - avšak vhodnou motivací a vlastním příkladem se snažíme, aby děti jídlo neodmítaly, aby alespoň ochutnaly a postupně si zvykly jíst i jídla, která neznají z domova.

Pitný režim- nápoj je v každé třídě připraven po celou dobu provozu. Nápoje jsou obměňovány (čaje ovocné, bylinkové, džusy, šťávy a voda).

Každé dítě má svůj hrneček z domova. Kuchařky hrnky pravidelně umývají.

V letních měsících je na zahradě dětem k dispozici pitná voda.

Odpolední odpočinek - v denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku). Po krátkém odpočinku na lehátku spojeným s poslechem pohádky, příběhu, relaxační hudby aj., jsou dětem, které neusnou nabídnuty klidové aktivity nebo nadstandardní aktivity (flétna, angličtina).

Do spánku děti nenutíme.

Záměry do budoucna:

Všechny závěry do budoucna byly naplněny, děti jsou vedeny k samostatnosti, nakládají si samy jídlo, nalévají si samy pít, když něco vylíjí, samy po sobě uklidí. Pomáhají dokonce s úklidem lůžkovin. Starší děti pomáhají mladším.

Pokračovat v tomto nastavení, respektovat individualitu každého dítěte. Tzn. to je i tempo v jídle, potřebu si přidat jídlo, i když je dítě pomalejší. Respektovat individuální potřebu spánku.

Psychosociální podmínky

Pravidla psychosociálních podmínek pro děti v MŠ jsou dána RVP PV a jsou pro nás, učitelky MŠ, plně zavazující. Vedou ke spokojenému, radostnému, plnohodnotnému soužití nás všech - dětí i ostatních zaměstnanců mateřské školy.

Nové děti mají možnost postupné adaptace v MŠ, učitelky se s rodiči domlouvají na individuálním adaptačním režimu (zpracován a dostupný na web stránkách).

Učitelé respektují potřeby dětí, pomáhají dětem potřeby (obecně lidské, vývojové a individuální) uspokojovat, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). **Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.**

Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, které jsou ve škole stanoveny.

Děti se učí akceptovat a respektovat společná pravidla chování. Spolu s učiteli na třídách si tvoří třídní pravidla. Ve třídách najdeme piktogramy, texty či obrázky, symbolizující pravidla soužití. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Třída je pro děti kamarádkým prostředím, s jasnými pravidly chování, kde se děti dovedou navzájem naslouchat a respektovat se.

Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

Činnosti si děti vybírají samostatně a zapojení do řízených činností je dobrovolné. Děti využívají možnost vzdálit se od prováděné aktivity a odpočinout si. Zaměstnanci MŠ respektují práva dítěte včetně práva na nečinnost a seznamují s nimi rodičovskou veřejnost

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).

Vytváříme prostředí vzájemné důvěry, tolerance, laskavosti, vzájemné pomoci a podpory ve veškerém našem počínání. Prostředí, kde jsou děti rády, mají své kamarády, na které se těší.

Záměry do budoucna: - vytvářet pozitivní klima školy – průběžně, stále

Organizace

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Záměry do budoucna:

- zaměřit se na vyvážení spontánních a řízených činností
- zrušit zbytečné organizování dětí
- vytvářet podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti v malých, středně velkých i velkých skupinách.
- zaměřit se na plánování činností vycházející z potřeb a zájmů dětí, přizpůsobené individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Řízení mateřské školy

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy. Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, učitelé mají prostor k seberealizaci

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu. **Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.**

Ředitelka školy kontroluje jednotlivá pracoviště MŠ, o kontrolách pořizuje záznamy a provádí také kontrolu PO a BOZP.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Školním vzdělávacím programem jsou stanovena pravidla kontrolní a evaluační činnosti pro vnitřní hodnocení všech stránek chodu školy
Tyto kontroly poskytují zpětnou vazbu a slouží pro stanovení cílů další práce.

Učitelky se účastní pravidelně porad vedení školy, problémy se snaží řešit včas.

Učitelky se účastní pravidelně DVP a získané užitečné informace předávají na pedagogických poradách ostatním.

V naší mateřské škole je zavedena anonymní schránka „Schránku důvěry“ pro rodiče na přání, připomínky, pochvaly a nápady.

Dále jsme zavedli na konci roku pro rodiče anonymní dotazníky spokojenosti, ze kterých vycházíme při další práci.

Záměry do budoucna:

- seznámit se dopodrobna s RVP a z něj vycházet při své výchovně vzdělávací práci – postupně – podrobně se zabývat jednotlivými částmi RVP při pedagogických poradách.
- hodnotit v TVP a dále se zaměřit na evaluaci přímo v TK - průběžně
- zavést plánování s cílem individuální činnosti s konkrétními dětmi přímo v TVP v každém tematickém celku – vycházet přitom z konkrétních záznamů o dětech - hned

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Povinnosti, pravomoci a úkoly jednotlivých zaměstnanců školy jsou dány pracovními náplněmi a kompetencemi, kde jsou explicitně vymezeny.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Služby učitelů jsou organizovány efektivně takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí), jsou komunikativní a svým přístupem předcházejí vzniku konfliktních situací.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Záměry do budoucna:

- stále si doplňovat vzdělání a kvalifikaci, primárně ti učitelé, kteří nepracují podle nejnovějších trendů

- zaměřit se na individuální plánování vycházející ze záznamů o dětech a u konkrétních dětí připravovat činnosti, které budou podporovat vyrovnání zjištěných nedostatků.

Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Umožňujeme rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu. Rodiče se účastní i společných akcí školy a rodiny, pořádaných při různých příležitostech. Škola pořádá dny otevřených dveří.

Důležitou součástí práce školy je otevřená komunikace s rodičovskou veřejností. Informace jsou rodičům předávány dle potřeby:

Ústně jsou předávány důležité aktuální informace při scházení a rozcházení dětí, na třídních schůzkách jsou rodiče seznámeni s třídními vzdělávacími programy a specifiky jednotlivých tříd. Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení.

Dále jsou rodičům nabízeny /dle zájmu a potřeby/ konzultace, na kterých je možné pohovořit o individuálních pokrocích dítěte a dohodnout společný postup rodiny a školy při dalším vzdělávání – hovorové hodiny.

Dle potřeby jsou rodičům poskytovány odborné informace, příp. zajišťovány konzultace s odborníky.

Písemně jsou informováni o vzdělávací nabídce prostřednictvím nástěnek u jednotlivých tříd, vyvěšením náplně třídních tematických celků.

Každá třída prezentuje na nástěnkách výtvarné práce dětí i pracovní listy.

Ve vstupním prostoru i na webových stránkách mají rodiče k dispozici Školní řád mateřské školy, Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, pro efektivnější a aktuálnější řešení připomínek anonymní „Schránku důvěry“ a informační letáky.

Rodiče mají možnost vyjádřit se na konci školního roku k práci školy formou dotazníku – stále monitorování – zpětná vazba.

Soukromé údaje a data o dětech jsou chráněna před zneužitím vnitřními předpisy školy. Zaměstnanci jsou si vědomi zásad ochrany osobních údajů a mlčenlivosti o důvěrných informacích – v souladu s GDPR.

Záměry do budoucna:

- umožnit rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností - průběžně
- vést s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.) - průběžně

Vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje mateřská škola.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. **Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení** na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem.

Snahou učitele/k naší školy je ve vzdělávání dětí vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci dětem, aby dosáhly co největší samostatnosti. Dále osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;

Pro děti s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro děti s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Je to závazný dokument, jeho obsah vychází ze ŠVP. Učitelky, v jejichž třídách jsou umístěny tyto děti, jsou zodpovědné za vytvoření PPLPP nebo IVP a jejich vyhodnocování 3x ročně.

Důležitou podmínkou úspěšnosti je i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpurnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Učitelky respektují individuální potřeby a možnosti dítěte.

Mateřská škola Brno, Nádvoří 3, není bezbariérová. Vzhledem k architektonickému řešení budovy školy (schody do jednotlivých tříd) není možné vzdělávání dětí s tělesným a zrakovým postižením. Při vzdělávání dětí s jinými speciálními vzdělávacími potřebami by bylo nutné ve spolupráci s odborníky ze školských poradenských zařízení posoudit, zda je naše škola schopna vytvořit optimální podmínky pro vzdělávání daného dítěte.

V případě, že tato situace nastane, bude řešena přítomností asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpurného opatření, který bude zajišťovat danému dítěti přiměřenou péči a podporu, vypracovávat IVP ve spolupráci s poradenským centrem.

- Všechny učitelky v MŠ Nádvoří splňují předepsanou kvalifikaci - obor předškolní pedagogiku, speciální pedagogiku nemá vystudováno žádná. Budou si průběžně doplňovat vzdělání prostřednictvím DVPP. Při přijetí dítěte s PO je nutné zajistit snížení počtu dětí ve třídě v souladu

s právními předpisy. Také je škola povinna zajistit přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Vzdělávání dětí ze socio - kulturně znevýhodňujícího prostředí, dětí s oslabeným rodinným zázemím či dětí, které pocházejí z jazykově odlišného prostředí a které nemluví jazykem, v němž probíhá vzdělávání, se uskutečňuje podle požadavků daných RVP PV.

Naše mateřská škola si vytvořila podmínky pro vzdělávání těchto dětí. Učitelky provádí pravidelné sledování individuálních vzdělávacích pokroků u dětí, na ni navazuje rozvojová stimulace v potřebných oblastech a úprava podmínek vzdělávání. Máme vypracovaný Individuální vzdělávací plán pro děti s odlišným mateřským jazykem i metodiku pro práci učitelek.

Záměry do budoucna:

- aktivně se účastnit se DVPP
- poznatky ze školení si předávat na pedagogických radách - průběžně

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Pravidelným sledováním individuálních vzdělávacích pokroků u dětí je možné odhalit mimořádné schopnosti či mimořádné nadání dětí.

K zajištění mnohostranné a pestré vzdělávací nabídky na škole nabízíme:

- kvalifikovanost pedagogických pracovníků
- vhodné výchovné a výukové programy
- hry s písmenky a číslicemi
- volný přístup k výtvarným a tvořivým pomůckám a výtvarnému materiálu
- pohybové a pěvecké činnosti, hru na rytmické hudební nástroje
- dostatek tělovýchovných pomůcek a tělovýchovného náradí ve třídě i na školní

zahradě

- volný přístup k encyklopediím a knihám
- shromažďování materiálu a volný přístup k pokusům, koutku živé přírody aj.
- volný přístup k hračkám a stavebnicím
- využívání loutek a maňásků

Pro rozvoj a podporu mimořádných schopností dětí je vzdělávací nabídka doplněna o tzv. "chytré hračky", dále Logiko (– složitější soubory, právě pro mimořádně nadané děti), Ubongo, Brain box, Hlavo – vpravo, vlevo...

Záměry do budoucna:

- zaměstnávat tyto děti drobnými úkoly navíc a dále je rozvíjet - průběžně

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit kromě požadavků vymezených v kapitole 7 ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou vyhovující, jestliže:

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.
- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.¹

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.
- Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání

4. Organizace vzdělávání

Děti jsou zařazovány do jednotlivých tříd (věkově heterogenních), jsou zohledňovány sourozenecké i kamarádské vztahy i přání rodičů. Každá třída je naplňována do počtu 25 dětí.

Kriteria pro přijímání dětí jsou vyvěšeny aktuálně na webových stránkách.

Souběžné působení dvou učitelek ve třídě je zajišťováno dvakrát týdně již od 9,30 hodin, kdy každá učitelka pracuje samostatně s menší skupinkou dětí. Následuje pobyt venku, oběd a ukládání dětí k odpočinku.

Individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona:

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 4).

//Skutečnost, zda dítě má být individuálně vzděláváno, závisí na rozhodnutí zákonného zástupce dítěte, není tedy „schvalováno“ ředitelkou školy. Vždy by se však mělo jednat o odůvodněné případy, pro které bude dítě vzděláváno individuálním způsobem//

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- důvody pro individuální vzdělávání dítěte (§ 34b odst. 2)

Ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno (§ 34b odst. 3). Tyto oblasti vycházejí ze Školního vzdělávacího programu Mateřské školy Brno, Nádvoří 3, příspěvková organizace.

Ředitelka mateřské školy stanoví den pro ověření očekávaných kompetencí dítěte, včetně termínu náhradního (*ověření se musí uskutečnit v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku*). Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření kompetencí (§ 34b odst. 3).

V mateřské škole Brno, Nádvoří 3 se den k ověření očekávaných kompetencí dítěte stanovuje na poslední středu v měsíci listopadu v 9,00 hod příslušného školního roku, ve kterém dítěti vznikla povinnost předškolního vzdělávání a započalo vzdělávání individuální. V případě odůvodněné omluvy ze strany zákonných zástupců (např. nemoc dítěte) mohou zákonní zástupci využít náhradního termínu a to druhou středu v měsíci prosinci v 9,00 hod příslušného školního roku, ve kterém dítěti vznikla povinnost předškolního vzdělávání a započalo vzdělávání individuální.

Ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu (§ 34b odst. 4). Po ukončení individuálního vzdělávání nelze již dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání (§ 34b odst. 7)

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vypracovala Jana Staňková, po analýze a připomínkách celého týmu zaměstnanců školy v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání MŠMT, Praha 2016, v souladu se zákonem č.561/2004 Sb. – školský zákon, vyhláškou č.14/2005 o předškolním vzdělávání v platném znění.

Zaměření naší mateřské školy

***Program je zaměřen na osobnostní rozvoj, na posilování sebevědomí a samostatnosti každého dítěte a na vytváření kamarádských vztahů mezi dětmi.
Velký důraz klademe na rozvoj pohybu a tělesné zdatnosti.***

Každé dítě bereme jako individuálního jedince, který musí vědět, že ho máme rádi, jsme připraveni vyslechnout jeho problémy a může se na nás s důvěrou obrátit.

Pracujeme systémem rodinné výchovy se zaměřením na rozvíjení sociálního učení, to znamená starší děti a sourozenci pomáhají mladším kamarádům v zapojení se do činností mateřské školy.

Prioritou všech zaměstnanců je příjemná atmosféra, spokojenost a prostředí stimulující děti k poznávání a aktivnímu prožívání všech činností v naší mateřské škole.

Snažíme se, aby naše práce s dětmi byla pro ně zajímavá a aby se jim v mateřské škole líbilo.

DLOUHODOBÝM CÍLEM KONCEPCE JE

připravit zdravé, tělesně zdatné a pohybově schopné dítě, které má všechny předpoklady pro úspěšný nástup do základní školy.

Výchovně vzdělávací práce probíhá cestou přirozenou, dbá na to, aby vše bylo názorné, založeno na vlastní činnosti dětí, aby byly vyrovnány spontánní a řízené aktivity, vzájemně provázané a vyvážené.

Takovou specifickou formou je didakticky zacílená činnost, která je pedagogem přímo nebo nepřímo motivovaná, kteřá je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení. Tyto činnosti mohou probíhat zpravidla v menší skupině či individuálně.

Hojně využíváme motivace, stimulujeme příkladem a pochvalou.

Je žádoucí, aby učitelé vzdělávací nabídku v TVP přizpůsobovali aktuálním vzdělávacím příležitostem a situacím, aby ji upravovali s ohledem na výsledky vzdělávání dětí a vycházeli z individuálních potřeb a zájmů dětí. Integrované bloky jsou otevřené, mohou se doplňovat, dále rozvíjet, jsou navzájem propojeny a ovlivňují se. Není však povinností učitele veškerou plánovanou vzdělávací nabídku realizovat.

HLAVNÍ FORMOU UČENÍ ZŮSTÁVÁ HRA

Učební aktivity by proto měly probíhat především formou nezávazné dětské hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.

Dítě se může rozhodnout pro činnost, která ho zaujme, respektujeme individualitu každého dítěte.

- **Naší snahou a cílem je, aby se v mateřské škole děti cítily příjemně, bezpečně, radostně a spokojeně a aby zde vládla příjemná atmosféra.**
- **Aby mateřská škola pro ně byla místem, kde mají kamarády a vznikají první přátelství.**
- **Aby se těšily, co zase budeme dělat, co si budeme vyprávět a na co si budeme hrát.**
- **Aby si oblíbily své učitelky a těšily se na sebe.**
- **Aby prošly tímto krásným a bezstarostným obdobím a byly připraveny na školní povinnosti.**